

Stožáry ČEPS pomáhají zachránit ohroženého raroha velkého

5.11.2025 - | ČEPS

Provozovatel přenosové soustavy se zapojil do projektu zajištění bezpečných hnízdišť pro raroha velkého, který realizuje Oblastní muzeum v Ústí nad Labem. Na jeho stožárech velmi a zvláště vysokého napětí bylo v rámci projektu nainstalováno 100 hnízdních podložek pro tohoto celosvětově ohroženého dravce, který v České republice doposud hnízdl pouze v omezeném počtu. Projekt přinesl velmi potěšitelné výsledky - v ČR letos prokazatelně zahnízdilo rekordních 8 párů, z toho 6 využilo právě tyto uměle vytvořené podložky.

Ohrožený raroh velký si svá hnízda nestaví, je proto odkázán na opuštěná hnízda jiných druhů, kterých je ale v zemědělské krajině čím dál méně. Zároveň je citlivý na rušení. *„Instalací podložek jsme ohroženým dravcům nabídli bezpečná, stabilní hnízdiště na stožárech velmi a zvláště vysokého napětí v polích - v místech, kde mají dostatek klidu pro hnízdění i odchov mláďat,“* říká vedoucí projektu Václav Beran z Oblastního muzea v Ústí nad Labem. *„Práce to ale rozhodně nebyla jednoduchá. Do dvaceti až čtyřicetimetrové výšky museli lezci na zádech vynést nejen kovovou podložku o rozměru 60 x 60 x 20 cm, ale i 35 litrů keramzitu a kbelík štěrků.“*

Celosvětová populace raroha velkého je odhadována na 6 700 až 15 700 párů. Rarohe je proto řazen mezi celosvětově ohrožené druhy a v ČR patří mezi kriticky ohrožené. Vlivem intenzifikace zemědělství v krajině ubývá jeho přirozené potravy, tedy hlodavců a ptáků. S tím je spojená menší úspěšnost a produktivita hnízdění, k rizikovým faktorům patří mimo jiné i kontaminace životního prostředí chemikáliemi. Počet v ČR hnízdících párů raroha velkého od roku 2015 znatelně klesl na dva až pět, letošních osm párů, z toho šest na hnízdních podložkách, proto představuje velký úspěch tohoto projektu.

„Jsme rádi, že naše stožáry mimo svého základního účelu mohou sloužit i k tak záslužné aktivitě, jakou je záchrana celosvětově ohroženého druhu dravce. Je to krásný příklad, jak lze technickou infrastrukturu využít ve prospěch přírody,“ uvádí Zdeněk Hruška, ředitel sekce Rozvoj a technická koncepce přenosové soustavy ČEPS.

Projekt Oblastního muzea v Ústí nad Labem byl realizován nejen s podporou provozovatele přenosové soustavy, ale i jihomoravské pobočky České společnosti ornitologické, která pomohla vytipovat nejvhodnější stožáry, a společnosti RPS - Ochrana dravců na Slovensku, jež se podělila o své cenné zkušenosti, jak nejlépe podložky instalovat.

Projekt byl podpořen z programu Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu financovaného z Norských fondů, konkrétně z výzvy Rondane, a z Dárcovského programu ČEPS.

<https://www.ceps.cz/cs/tiskove-zpravy/novinka/stozary-ceps-pomahaji-zachranit-ohrozeneho-raro-ha-v-elkeho>